

DOI: 10.46340/eppd.2023.10.3.3

Anastasiia Podolska

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9512-0413>

National University "Odesa Law Academy", Ukraine

TAX LAW OF THE EUROPEAN UNION: TAX POLICY PRIORITIES

Анастасія Подольська

Національний університет «Одеська юридична академія», Україна

ПОДАТКОВЕ ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ПРІОРИТЕТИ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ

The purpose of this article is to study the foundations of the tax law of the European Union and the priority areas of development of the tax policy of the Union and the member states. In the course of the study, the following issues were considered: regulatory consolidation of the main aspects of the tax policy of the European Union, priority directions of the tax policy of the European Union, and activities of the bodies of the European Union to control violations of tax legislation. The urgency of the topic is dictated by the public resonance around it, provoked by journalistic investigations of repeated tax leaks, such as the Panama Papers and LuxLeak. Each Member State exercises its own taxation powers in accordance with its national tax legislation, as well as its obligations under the founding treaties of the European Union and the legislative provisions adopted on the basis of such treaties. The main priorities of EU tax policy are the fight against tax fraud, aggressive tax planning, tax evasion, and the fight against harmful tax competition. Tax evasion reduces public money available for important public responsibilities such as social services, health care, and infrastructure. It may also favor large multinationals over smaller local businesses. The EU's main anti-circumvention measures are in line with international rules and are internally consistent with other EU policies aimed at ensuring fair competition between all companies, helping developing countries, and promoting international trade. The role of the EU in the fight against aggressive tax planning and harmful tax practices has grown significantly in recent years. Citizens' assessment of the EU's current involvement in the fight against tax fraud has improved, but most citizens in each member state still share expectations for even more intensive involvement.

Keywords: EU tax law, tax policy, profit shifting, tax competition, tax avoidance.

Нормативне закріплення основних аспектів податкової політики Європейського союзу.

Право ЄС складається з установчих договорів (*The Treaty on European Union* і *The Treaty on the Functioning of the European Union*) та правових положень, заснованих на законодавчих повноваженнях, делегованих Європейському Союзу установчими договорами. Частина положень законодавства ЄС, яка може мати вплив на податки, називається податковим правом ЄС. Податкове законодавство ЄС суттєво впливає на внутрішнє податкове законодавство держав-членів ЄС і спосіб, у який ці закони слід тлумачити та застосовувати.

Основою податкового права ЄС передусім є «Податкові положення» закріплені у статтях 110-113 *The Treaty on the Functioning of the European Union* що регулюють питання гармонізації законодавства щодо податків з обороту, акцизних зборів та інших форм непрямого оподаткування. А також розділ про наближення законів, який охоплює податки, що мають опосередкований вплив на створення внутрішнього ринку, з фіскальними положеннями, які не підпадають під звичайну законодавчу процедуру, інші положення, які можуть застосовуватися з податкових питань, наприклад, статті що регулюють питання вільного руху осіб, послуг та капіталу навколишнього середовища, конкуренції і посиленого співробітництва (статті 114-118, 45-66, 191-192, 107-109, 326-334 TFEU) ¹.

¹ An official website of the European Union (2012). *Consolidated versions of the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union* <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12012E%2FTXT>> (2023, травень, 27).

Податкова політика ЄС в першу чергу спрямована на безперерйну роботу єдиного ринку, тому закріплені правові норми здебільшого стосуються непрямого оподаткування (податок на додану вартість (ПДВ), акцизи, імпорнтні збори, енергетичні та інші екологічні податки). Що ж до врегулювання питань прямого оподаткування, для прикладу, податку на прибуток підприємств, нормативні акти зосереджені на заходах, пов'язаних з реалізацією принципів єдиного ринку, а податок на доходи фізичних осіб, у свою чергу, як такий не підпадає під дію положень ЄС та базується на прецедентному праві Суду ЄС.

Кожна держава-член здійснює власні повноваження щодо оподаткування відповідно до національного податкового законодавства та вирішує, які критерії визначають сфери оподаткування у відповідній державі. Проте держави-члени повинні здійснювати свої повноваження відповідно до своїх зобов'язань згідно з установчими договорами та законодавчими положеннями, прийнятими на основі таких договорів. Вплив податкового права ЄС на національне законодавство стає дедалі складнішим.

Іноді норми податкового права ЄС можуть бути продиктовані міжнародними стандартами, або навпаки бути основою для розробки таких стандартів. Зокрема ЄС може застосовувати практику територіального розширення з метою забезпечення виконання узгоджених на міжнародному рівні стандартів поведінки. Навіть до набрання чинності чи у формі, яка не є обов'язковою, або навіть якщо такі стандарти прийняті лише кількома країнами¹. Прикладом можуть слугувати «Transparency and exchange of information: International standards» розроблені G20-OECD, які після впровадження використовуються ЄС, зокрема при укладанні всіх міжнародних угод у сфері оподаткування².

Ще однією важливою частиною податкового права ЄС є стандарт належного управління в податкових питаннях, що є темою наукових дискусій з 2008 року, коли ECOFIN запровадив цей стандарт з метою боротьби з податковим шахрайством та ухиленням від сплати податків. Стандарт належного врядування в податкових питаннях включає прозорість, обмін інформацією, справедливе оподаткування та чотири мінімальні стандарти BEPS. Цей стандарт було запроваджено як передумову для третіх країн (не членів ЄС), які отримують допомогу ЄС на розвиток, укладають угоди про стратегічне партнерство, угоди про вільну торгівлю та економічне партнерство, а нещодавно як стандарт, який визначає, чи повинна третя країна бути включена до єдиного спільного списку ЄС юрисдикцій, які не співпрацюють³.

Податкове шахрайство та ухилення від сплати податків впливають на всіх. Це відбувається всередині країн та між країнами як всередині ЄС, так і в усьому світі. Саме тому жодна країна не може вирішити проблему самотужки. ЄС та держави-члени повинні більше працювати разом та на міжнародному рівні для боротьби з цією проблемою як в середині ЄС так і за його межами.

Пріоритетні напрямки податкової політики Європейського союзу. Найбільш актуальними для податкової політики та нормативно-правового регулювання в сфері оподаткування є питання: податкового шахрайства та ухилення від сплати податків, які незаконно позбавляють державні бюджети коштів; «податкових гаваней», які полегшують ухилення від сплати податків, зберігаючи гроші в офшорах, часто незадекларовані та неоподатковані; агресивного податкового планування великим бізнесом або приватними особами, яке використовує межі закону з метою мінімізації сплачених податків.

Величезні суми втрачаються через ухилення від сплати податків. Оцінки доходять до 1 трлн євро⁴. Агресивне корпоративне податкове планування в ЄС становить 50 – 190 мільярдів євро, згідно з дослідженнями ЄС⁵. Нова дослідницька робота, опублікована Всесвітнім інститутом економічних досліджень розвитку Університету Організації Об'єднаних Націй (UNU-WIDER), показує перші

¹ Scott, J. (2016). Extraterritoriality and Territorial Extension in EU Law. *European University Institute*, 121 <<https://ael.eui.eu/wp-content/uploads/sites/28/2016/04/EU-03-Scott-Scott-1.pdf>> (2023, травень, 27).

² Mosquera Valderrama, I.J. (2019) The EU standard of good governance in tax matters for third (non-EU) countries. *Intertax*, 47(5), 454-467. DOI: <https://doi.org/10.54648/taxi2019046>.

³ Там само.

⁴ An official website of the European Union (2023). Taxation and Customs Union. *A huge problem* <https://taxation-customs.ec.europa.eu/huge-problem_en> (2023, травень, 27).

⁵ Dover, R., Ferrett, B., Gravino, D. and others (2015). Bringing transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union Part I: Assessment of the magnitude of aggressive corporate tax planning. *European Parliament* <[https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_STU\(2015\)558773](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_STU(2015)558773)> (2023, травень, 27).

глобальні оцінки прибутку, переміщеного до податкових гаваней між 1975-2019 роками. Дослідження документує значне збільшення прибутку з-під оподаткування: близько 1 трильйона доларів або 40% прибутку транснаціональних корпорацій було переміщено до податкових гаваней у 2019 році. У всьому світі в результаті втрачається 10% надходжень від корпоративного податку¹. Втрачений дохід не може бути використаний для фінансування послуг, які приносять користь всьому суспільству, взяти хоча би освіту. Ухилення від сплати податків також підживлює відчуття несправедливості та підриває дотримання податкового законодавства.

Основними пріоритетами податкової політики ЄС є усунення податкових перешкод для транскордонної економічної діяльності, боротьба зі шкідливою податковою конкуренцією, уникнення та ухиленням від сплати податків, а також сприяння більш тісній співпраці між податковими адміністраціями у забезпеченні контролю та протидії податковому шахрайству.

Дотриманням податкового законодавства можна назвати свідоме рішення платника податків щодо вільного та повного виконання своїх податкових прав і обов'язків відповідно до чинних норм права, зокрема подання податкової декларації протягом встановленого періоду, правильне зазначення доходу та відрахувань, сплату нарахованих податків та зборів до встановленої дати. Дотримання податкового законодавства платниками податків є значною проблемою для податкових органів. Непросто переконати платників податків дотримуватися податкових норм, особливо якщо податкове законодавство не завжди є точним у деяких аспектах.

Розглядаючи проблеми ухилення від оподаткування варто зазначити, що в англомовній науковій літературі розглядаються дві окремі категорії поведінки платників податків, які можна розцінювати як «ухилення», що подекуди провокує неправильні уявлення щодо різниці між цими двома поняттями. Юридичний словник описує *The Concept of Tax Avoidance* як «процес, за допомогою якого особа планує свої фінанси для застосування всіх пільг і відрахувань, передбачених податковим законодавством, для зменшення оподатковуваного доходу», натомість «*Tax Evasion* – це використання незаконних методів для ухилення від сплати податків»². Отже, суб'єкт оподаткування може влаштувати свою діяльність таким чином, що він платитиме невеликі податки або ж взагалі не сплачуватиме їх, використовуючи всі законні можливості для мінімізації податкового навантаження, або ж свідомо відмовитися, повністю або частково, виконувати свій громадянський обов'язок згідно із законом, і тільки в другому випадку це є порушенням податкового законодавства.

Податкове шахрайство є формою умисного ухилення від сплати податків, яке, як правило, карається кримінальним законодавством. Термін включає ситуації, в яких подаються завідомо неправдиві заяви або пред'являються підроблені документи³.

Агресивне податкове планування, зазвичай характеризується як схема оподаткування, яка полягає у зменшенні платниками податків своїх податкових зобов'язань за допомогою домовленостей, які можуть бути законними, але суперечать меті закону. АТП включає використання лазівок у податковій системі та невідповідності між податковими системами. Це також може призвести до подвійного оподаткування або подвійних відрахувань. Практики АТП на одній території мають ефект поширення на інших територіях. Прибуток, переміщений до або через одну державу-член, означає втрату бази оподаткування для іншої держави-члена. Для Союзу в цілому це явна втрата податкових надходжень, навіть якщо окремі держави-члени можуть спостерігати збільшення податкових надходжень завдяки податковій базі, роздутій через переміщення прибутку⁴. Вченими досліджуються питання подвійного оподаткування, які доволі часто стають предметом судових спорів між платниками податків і відповідними органами та обґрунтовуються правові шляхи їх розв'язання⁵.

¹ Wier, L., Zucman, G. (2022) Global profit shifting, 1975-2019. *WIDER Working Paper*.

² Collen, P. H. (2000). *Dictionary of law*. London: Bloomsbury Publishing PLC.

³ Taxation and Customs Union (2023). *Time to get the missing part back* <https://taxation-customs.ec.europa.eu/time-get-missing-part-back_en> (2023, травень, 27).

⁴ European Parliament (2017). *European Semester: Thematic factsheet. Curbing aggressive tax planning* <https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/150511/5%20-%20004%20european-semester_thematic-factsheet_curbing-aggressive-tax-planning_en.pdf> (2023, травень, 27).

⁵ Latkovska, T., Latkovskiy, P., Podolska, A. (2020). Legal ways of double taxation resolving. *Amazonia Investiga*, 9(26/Febrero), 365-371 <<https://www.amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/1166/1056>> (2023, травень, 27).

«Податкові гавані» – це розпливчастий вираз – без загальноприйнятого визначення – широко використовується в засобах масової інформації та науковцями, серед іншого, для позначення юрисдикцій, які встановлюють низькі податки на доходи або взагалі не стягують їх, або недосконало діляться (або не діляться) інформацією з іншими юрисдикціями, тим самим дозволяючи іноземцям мінімізувати (або уникнути) оподаткування вдома чи за кордоном¹. ОЕСР використовувала цей термін у своїй роботі на Форумі зі шкідливих податкових практик у 1998 році, але міжнародні організації, такі як МВФ та Організація Об'єднаних Націй, сьогодні взагалі уникають використання цього терміну.

Сутність шкідливої податкової конкуренції полягає у зниженні податків національними органами влади з метою залучення іноземних інвестицій та капіталу. Формуючи свою податкову політику держави змушені брати до уваги фактори, які можуть вплинути на вибір місця розташування підприємств. Внутрішній ринок Європейського Союзу (ЄС) забезпечує цікавий контекст для аналізу функціонування податкової конкуренції, оскільки це правове середовище, де міжюрисдикційна конкуренція стимулюється та полегшується чотирма мінімальними стандартами².

Діяльність органів Європейського союзу з контролю порушень податкового законодавства. Європейський Союз спирається на два правові інструменти обмеження шкідливої податкової конкуренції: Кодекс поведінки для оподаткування бізнесу та закон про державну допомогу. Європейська комісія відповідає за перевірку того, чи надає державна допомога, надана країнами ЄС, будь-якій компанії, сектору чи особі несправедливу перевагу над їхніми конкурентами. Це також охоплює державну допомогу, яка надається шляхом зниження податків. Прикладом незаконної податкової державної допомоги може бути пропозиція нижчих податкових ставок вітчизняним компаніям порівняно з іноземними. Комісія може наполягати на скасуванні будь-якої незаконної допомоги та відшкодуванні вигоди від неї.

Нинішні розслідування численних транснаціональних підприємств, таких як Apple, означають радикально новий підхід, прийнятий Комісією, який не могли передбачити ні держави-члени, ні корпорації. Очевидно, що Комісія прийняла правила державної допомоги як інструмент боротьби зі шкідливою податковою конкуренцією та забезпечення того, щоб вибіркові корпорації не отримували нестримних пільг за допомогою сприятливих податкових рішень³.

У 2014 році Європейська комісія ініціювала офіційне провадження за ст. 108 The Treaty on the Functioning of the European Union проти Республіки Ірландія⁴. Розслідування стосувалося двох різних рішень, виданих Ірландією двом дочірнім компаніям відомого американського технологічного гіганта Apple Inc., а саме: Apple Sales International (ASI) і Apple Operations Europe (AOE), які були зареєстровані в Ірландії. Відповідні фірми є депозитаріями прав інтелектуальної власності на продукти Apple, які виробляються та продаються за межами американського континенту; таким чином, на підставі s.c. «угода про розподіл витрат», укладена з головною філією Apple Inc. заснований у США, який передбачає зустрічне зобов'язання для ірландських підрозділів щороку вливати певну суму капіталу в американський офіс для сприяння фінансуванню його науково-дослідної діяльності. Вхід розслідування Європейська комісія дійшла висновку, що Ірландія надала Apple неправомірні податкові пільги в розмірі до 13 мільярдів євро. Комісія дійшла висновку, що податковий режим в Ірландії дозволив Apple уникнути оподаткування майже всього прибутку, отриманого від продажів продукції Apple на всьому єдиному ринку ЄС. У подальшому Apple зафіксувати всі продажі в Ірландії, а не в країнах, де продаються продукти. Це, на думку комісії порушувало встановлені правила державної допомоги ЄС, оскільки дозволило Apple платити значно менше податків, ніж іншим підприємствам.

Генеральний суд ЄС виніс рішення проти Комісії в липні 2020 року і визнав, що домовленості Apple про трансфертне ціноутворення (TP) в Ірландії не були незаконною державною допомогою⁵.

¹ Hebous, Sh. (2018) Attractive Tax Jurisdictions. *IEB Report*, 4

<https://ieb.ub.edu/wp-content/uploads/2019/02/IEB_REPORT_42018_v7_links.pdf> (2023, травень, 27).

² Boria, P. (2010). Diritto Tributario Europeo. *Giuffrè Editore*, 239-240.

³ Forrester, E. (2018). Is the State Aid Regime a Suitable Instrument to Be Used in the Fight against Harmful Tax Competition, *EC Tax Review*, 27(1), 19-35.

⁴ European Commission (2016). *Commission Decision 5605/2016*

<https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/253200/253200_1851004_674_2.pdf> (2023, травень, 27).

⁵ General Court of the European Union (2020). *The General Court of the European Union annuls the decision taken by the Commission regarding the Irish tax rulings in favour of Apple*

<<https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2020-07/cp200090en.pdf>> (2023, травень, 27).

Рішення Суду ЄС тлумачить право Європейського Союзу, щоб забезпечити його правильне застосування. При цьому він часто вимагає від країн ЄС внесення змін до свого податкового законодавства. Існує два способи, за допомогою яких Суд може попросити перевірити податкове законодавство. Національні суди можуть передати національне податкове положення до Суду для «попереднього рішення». Це означає, що вони запитують, чи національний закон сумісний із законодавством ЄС. Європейська комісія може передати справу до суду, якщо вважає, що країна ЄС порушує правила ЄС. Комісія зробить це лише в тому випадку, якщо ця країна не змінила своє законодавство на відповідний запит.

Cases C-885/19 P і C-898-19 P «Fiat Chrysler Finance Europe v Commission»¹. У 2012 році податкові органи Люксембургу видали податкове рішення на користь Fiat Chrysler Finance Europe («FFT»), підприємства групи Fiat, яке надавало казначейські та фінансові послуги компаніям групи, заснованим в Європі. Податкове рішення, про яке йде мова, схвалило метод визначення винагороди FFT за ці послуги, який дозволив FFT щорічно визначати свій оподатковуваний прибуток з податку на прибуток підприємств у Люксембурзі. У жовтні 2015 року Комісія дійшла висновку, що податкова постанова становила державну допомогу відповідно до статті 107 ДФЕС і що це була операційна допомога, несумісна з внутрішнім ринком. Комісія встановила, що Велике Герцогство Люксембург зобов'язане стягнути незаконну і несумісну допомогу з FFT.

Суд ЄС постановив, що Комісія належним чином не визначила довідкову систему для цілей визначення існування вибіркової переваги, оскільки вона не врахувала конкретні правила трансфертного ціноутворення, передбачені законодавством Люксембургу. Крім того, Суд ЄС постановив, що, хоча багато національних податкових органів керуються Керівними принципами ОЕСР при контролі трансфертних цін, лише національні положення є доречними для цілей аналізу того, чи відхиляються конкретні операції від принципу «витагнутої руки». Зовнішні правила по відношенню до національної податкової системи враховуватися не можуть. Цей висновок, на думку Суду ЄС, є «вираженням принципу законності оподаткування, який є частиною правового порядку ЄС як загального принципу права».

Актуальна нормотворча робота Європейського союзу в сфері оподаткування. На даний момент Європейська Комісія має багато поточних проектів в сфері податкової політики. Доволі цікавими, в контексті даного дослідження, виглядають Пропозиція до Директиви, що встановлює правила для запобігання зловживанням суб'єкти господарювання-оболонки для цілей оподаткування (Unshell) та Business in Europe: Framework for Income Taxation (BEFIT).

Пропозиція Unshell запроваджує систему «фільтрації» для суб'єктів господарювання компаній ЄС, які повинні будуть пройти ряд шлюзів, що стосуються доходів, персоналу та приміщень, щоб забезпечити достатню «субстанцію» для суб'єкта господарювання². Unshell націлений на будь-який суб'єкт господарювання, що здійснює економічну діяльність, незалежно від його законності, якщо він є резидентом держави-члена ЄС і відповідає трьом сукупним умовам, а саме він отримує більше 65 відсотків свого доходу (75 відсотків до внесення змін до КОН) з пасивних джерел (зокрема, відсотків, роялті та дивідендів), він в основному бере участь у транскордонній діяльності та його повсякденне управління та прийняття рішень було передано на аутсорсинг третя сторона. З метою оцінки до уваги береться дворічний період. Суб'єкти, які не пройшли оцінку, не вважаються ризикованими і не мають подальших зобов'язань. Суб'єкт господарювання, який підпадає під умови оцінки, вважається ризикованим і вважається об'єктом оболонки. Він може вимагати звільнення від своїх зобов'язань щодо звітності відповідно до Unshell, якщо він може довести, що існування суб'єкта господарювання не зменшує податкові зобов'язання його бенефіціарного власника (власників) або групи в цілому. Існують компанії, прямо виключені зі сфери дії директиви, такі як певні регульовані суб'єкти (наприклад, підприємства з колективного інвестування в цінні папери, що підлягають обігу, альтернативні інвестиційні фонди та менеджери альтернативних інвестиційних фондів), компанії з переказними цінними паперами, зареєстрованими на регульованому ринку, та вітчизняні холдингові компанії.

BEFIT сильно нагадує попередній Спільний консолідований Пропозиція щодо бази корпоративного оподаткування ("CCCTB"), який був відкликаний на момент оголошення ініціативи БЕФІТ. Як зазначено на сайті Комісії, ця ініціатива має на меті запровадити загальний набір правил

¹ An official website of the European Union (2022). *Fiat Chrysler Finance Europe and Ireland v European Commission* <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62019CJ0885>> (2023, травень, 27).

² Think Tank. European Parliament (2023). *'Unshell' – Rules to prevent the misuse of shell entities for tax purposes* <[https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2022\)733648](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2022)733648)> (2023, травень, 27).

для компаній ЄС для розрахунку своєї оподаткованої бази, забезпечуючи при цьому більш ефективний розподіл прибутку між країнами ЄС на основі формули. Він також буде спрямований на зниження витрат на дотримання вимог та створення узгодженого підходу до корпоративного оподаткування в ЄС¹.

Данні проекти знаходяться на розгляді Ради Європейського Союзу дискусії щодо їх впровадження та остаточного змісту ще тривають.

Висновки. Хоча масштаби несплачених податків за своєю природою важко оцінити, наявні оцінки натякають на великі обсяги втрачених ресурсів для державних фінансів. Оцінка громадянами поточної участі ЄС у боротьбі з податковим шахрайством покращилася, але більшість громадян у кожній державі-члені все ще розділяють очікування щодо ще більш інтенсивної участі. За підтримки Єврокомісії був опублікований звіт у якому проаналізовано інструменти ЄС для боротьби з агресивним податковим плануванням та шкідливою податковою практикою. Під час інтерв'ю респонденти стверджували, що існуючі податкові інструменти ЄС були доречними. Зацікавлені сторони також відзначили, що необхідні дії ЄС, оскільки держави-члени не зможуть досягти однакових результатів за допомогою окремих заходів. Проте є деякі невирішені потреби, які необхідно вирішити. Наприклад, як зазначали зацікавлені сторони, потрібно зробити більше, коли йдеться про агресивне податкове планування через виплату дивідендів між групами².

Узагальнюючи вище викладене приходимо до висновку, що податкова політика Європейського союзу направлена на гармонізацію податкового законодавства країн-членів з метою стабільного розвитку єдиного ринку. Нинішні законодавчі ініціативи спрямовані на пошук балансу між інтересами підприємств та суспільства. Детективи, що розробляються Єврокомісією та знаходяться на розгляді Ради Європейського союзу, покликані зменшити податкові ризики, спростити податкове адміністрування та, при цьому, забезпечити надходження до доходної частини бюджету кожної країни-члена, для виконання ними важливих обов'язків з задоволення суспільних потреб, таких як соціальні послуги, охорона здоров'я та інфраструктура.

References:

1. An official website of the European Union (2012). *Consolidated versions of the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union* <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12012E%2FTXT>> (2023, May, 27).
2. An official website of the European Union (2022). *Fiat Chrysler Finance Europe and Ireland v European Commission* <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62019CJ0885>> (2023, May, 27).
3. An official website of the European Union (2023). *Taxation and Customs Union. A huge problem* <https://taxation-customs.ec.europa.eu/huge-problem_en> (2023, May, 27).
4. Boria, P. (2010). *Diritto Tributario Europeo*. Giuffrè Editore, 239-240.
5. Centre for European Policy Studies (2020). *Reflections on the EU objectives in addressing aggressive tax planning and harmful tax practices* <<https://www.ceps.eu/ceps-publications/reflections-on-the-eu-objectives-in-addressing-aggressive-tax-planning-and-harmful-tax-practices/>> (2023, May, 27).
6. Collen, P. H. (2000). *Dictionary of law*. London: Bloomsbury Publishing PLC.
7. Dover, R., Ferrett, B., Gravino, D. and others (2015). *Bringing transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union Part I: Assessment of the magnitude of aggressive corporate tax planning. European Parliament* <[https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_STU\(2015\)558773](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_STU(2015)558773)> (2023, May, 27).
8. European Commission (2016). *Commission Decision 5605/2016* <https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/253200/253200_1851004_674_2.pdf> (2023, May, 27).
9. European Commission (2023). *Business in Europe: Framework for Income Taxation* <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13463-Business-in-Europe-Framework-for-Income-Taxation-BEFIT-_en> (2023, May, 27).
10. European Parliament (2017). *European Semester: Thematic factsheet. Curbing aggressive tax planning* <https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/150511/5%20-%20004%20european-semester_thematic-factsheet_curbing-aggressive-tax-planning_en.pdf> (2023, May, 27).

¹ European Commission (2023). *Business in Europe: Framework for Income Taxation* <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13463-Business-in-Europe-Framework-for-Income-Taxation-BEFIT-_en> (2023, травень, 27).

² Centre for European Policy Studies (2020). *Reflections on the EU objectives in addressing aggressive tax planning and harmful tax practices* <<https://www.ceps.eu/ceps-publications/reflections-on-the-eu-objectives-in-addressing-aggressive-tax-planning-and-harmful-tax-practices/>> (2023, травень, 27).

11. Forrester, E. (2018). Is the State Aid Regime a Suitable Instrument to Be Used in the Fight against Harmful Tax Competition, *EC Tax Review*, 27(1), 19-35.
12. General Court of the European Union (2020). *The General Court of the European Union annuls the decision taken by the Commission regarding the Irish tax rulings in favour of Apple* <<https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2020-07/cp200090en.pdf>> (2023, May, 27).
13. Hebous, Sh. (2018) Attractive Tax Jurisdictions. *IEB Report*, 4 <https://ieb.ub.edu/wp-content/uploads/2019/02/IEB_REPORT_42018_v7_links.pdf> (2023, May, 27).
14. Latkovska, T., Latkovskiyi, P., Podolska, A. (2020). Legal ways of double taxation resolving. *Amazonia Investiga*, 9(26/Febrero), 365-371 <<https://www.amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/1166/1056>> (2023, May, 27).
15. Mosquera Valderrama, I.J. (2019) The EU standard of good governance in tax matters for third (non-EU) countries. *Intertax*, 47(5), 454-467. DOI: <https://doi.org/10.54648/taxi2019046>.
16. Scott, J. (2016). Extraterritoriality and Territorial Extension in EU Law. *European University Institute*, 121 <<https://ael.eui.eu/wp-content/uploads/sites/28/2016/04/EU-03-Scott-Scott-1.pdf>> (2023, May, 27).
17. Taxation and Customs Union (2023). *Time to get the missing part back* <https://taxation-customs.ec.europa.eu/time-get-missing-part-back_en> (2023, May, 27).
18. Think Tank. European Parliament (2023). *'Unshell' – Rules to prevent the misuse of shell entities for tax purposes* <[https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2022\)733648](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2022)733648)> (2023, May, 27).
19. Wier, L., Zucman, G. (2022) Global profit shifting, 1975-2019. *WIDER Working Paper*.